

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร

FACTORS AFFECTING INVESTORS' INVESTMENT BEHAVIOR IN BANGKOK

ชนกานต์ จำรัสตระกูล

สาขาวิชาการจัดการการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

*ผู้รับผิดชอบบทความ

Chanakan Jamratrakul

E-mail : jkul.chanakan@gmail.com

Finance and Banking, Business Administration, Ramkhamhaeng University, Thailand

*Corresponding author

บทคัดย่อ

งานวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานครมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย (1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาปัจจัยภายใน ด้านความมั่งคั่งและความเสี่ยง ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร (3) เพื่อศึกษาปัจจัยภายนอก ด้านเศรษฐกิจและการเมือง ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักลงทุนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจ ทำการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม

การลงทุนของนักลงทุนด้วยสถิติ Independent Sample T-test และ One-way ANOVA ทำการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนด้วยการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย ด้านความมั่งคั่ง ด้านความเสี่ยง และปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในด้านรูปแบบการลงทุน ด้านมูลค่าการลงทุน ด้านความถี่ในการลงทุน และด้านระยะเวลาในการลงทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: พฤติกรรมการลงทุน, รูปแบบการลงทุน, ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุน

Abstract

The objectives of this research are (1) to study personal factors influencing the investment behavior of investors in Bangkok area (2) to study internal factors. Wealth and risk Influencing investment behavior of investors in Bangkok (3) to study external factors Economic and Political aspects That influences the investment behavior of investors in Bangkok. It is a quantitative research. The study was conducted on a sample of 400 investors in Bangkok by using questionnaires as a survey tool. Analyzing personal factors influencing investor's investment behavior with Independent Sample T-test and One-way ANOVA statistical analysis of internal and external factors influencing investor's investment behavior with Multiple Linear Regression, set statistical significance at the .05 level.

The study found that Individual factors consist of gender, age, marital status. education level, occupation and income. Internal factors consist of Wealth. Risk side and External factors, including Economic and Political aspects, influence investors' investment behavior. In terms of investment style Investment value Investment frequency and the duration of investment Statistically significant

Keywords: investment behavior, investment patterns, influencing factors

บทนำ

การลงทุน หมายถึง การนำเงินที่เก็บสะสมไปสร้างผลตอบแทนที่สูงกว่าการออม ให้ได้รับผลตอบแทนจากการใช้จ่ายนั้นในอนาคต ผู้ลงทุนเชื่อว่าผลตอบแทนจากการลงทุน จะสามารถชดเชยระยะเวลา อัตราเงินเฟ้อ และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างคุ้มค่า หรืออาจกล่าวได้ว่า การลงทุนเป็นการออมเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่มากขึ้น

ในตลาดการเงินปัจจุบัน มีทางเลือกสำหรับการลงทุนให้เลือกมากมายทั้ง สินทรัพย์ทางการเงิน (Financial Assets) ประเภทพันธบัตร หุ้นกู้ หุ้นทุน กองทุนรวมประเภทต่างๆ หรือ สินทรัพย์ที่จับต้องได้ (Tangible Assets) เช่น ทองคำ ที่ดิน อาคาร เพชร เครื่องประดับ การมีความรู้ความเข้าใจในสินทรัพย์ที่จะลงทุนจึงมีความสำคัญมาก

นอกจากนี้ เงินลงทุนยังมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศด้วย เพราะเงินที่ลงทุนนั้นจะหมุนเวียนไปยังผู้ขาดแคลนเงินทุน เพื่อพัฒนาหรือขยายธุรกิจ รวมทั้งการลงทุน ในโครงการ ของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งการผลิตและการลงทุนเหล่านี้ จะก่อให้เกิดการจ้างแรงงาน และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภาคส่วนอื่น ๆ นอกจากนี้ภาครัฐยังสามารถนำเงินลงทุนของผู้ลงทุนไปใช้หมุนเวียนในการพัฒนาประเทศได้ การลงทุนจึงเป็นตัวสะท้อนความมั่งคั่งของประเทศ

ปัจจุบันเกิดปัญหาภาวะเศรษฐกิจ ประกอบกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจมวลรวมของประเทศ กระทั่งไปในวงกว้าง เกิดการว่างงาน อัตราดอกเบี้ยต่ำ หนี้ในครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน เพื่อที่เป็นประโยชน์ต่อสถาบันการเงิน ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงิน ที่ตอบสนองต่อความต้องการ และเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่จะลงทุน เพื่อเป็นแนวทางในการลงทุน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยภายใน ด้านความมั่งคั่งและความเสี่ยง ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อศึกษาปัจจัยภายนอก ด้านความเศรษฐกิจและการเมือง ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการศึกษา

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพและรายได้ แตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

2. ปัจจัยภายใน ด้านความมั่งคั่ง ได้แก่ การเพิ่มความมั่งคั่งและการวางแผนเกษียณ ด้านความเสี่ยง ได้แก่ การเก็งกำไร การเจ็บป่วยและภัยพิบัติ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร

3. ปัจจัยภายนอก ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ภาวะเงินฝืด ภาวะเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยธนาคาร อัตราแลกเปลี่ยนผันผวน การเพิ่มขึ้นของอัตราภาษีและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ได้แก่ เสถียรภาพของรัฐบาล นโยบายส่งเสริมการลงทุนของภาครัฐและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ นักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นนักลงทุนที่ลงทุนในสินทรัพย์ต่าง ๆ อายุ 18 ปีขึ้นไป โดยกำหนดเขตในกรุงเทพมหานคร 5 เขตที่ใช้สำรวจ จากทั้งหมด 50 เขต โดยการจับฉลาก ได้แก่ (1) เขตภาษีเจริญ (2) เขตปทุมวัน (3) เขตห้วยขวาง (4) เขตประเวศ และ (5) เขตมีนบุรี เขตละ 80 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร

1.2 ปัจจัยภายใน ด้านความมั่งคั่ง ได้แก่ การเพิ่มความมั่งคั่งและการวางแผนเกษียณ

ด้านความเสี่ยง ได้แก่ การเก็งกำไร การเจ็บป่วยและภัยพิบัติ

1.3 ปัจจัยภายนอก ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ภาวะเงินฝืด ภาวะเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยธนาคาร อัตราแลกเปลี่ยนผันผวน การเพิ่มขึ้นของอัตราภาษี และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ได้แก่ เสถียรภาพของรัฐบาล นโยบายส่งเสริมการลงทุนของภาครัฐและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

2. ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ รูปแบบการลงทุน มูลค่าการลงทุน ความถี่ในการลงทุน ระยะเวลาในการลงทุน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ช่วยให้เห็นถึงปัจจัย ที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร

2. ช่วยให้เห็นถึงทิศทางพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นประโยชน์ให้กับผู้ที่สนใจนำข้อมูลไปใช้ในการคิดผลิตภัณฑ์ทางการเงิน หรือการวางแผนการตลาดเพื่อตอบสนองความต้องการของนักลงทุน

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการลงทุน

เฉลิมขวัญ คุรุชญงค์ (2557) กล่าวว่า การลงทุน (Investment) หมายถึง การซื้ออสังหาริมทรัพย์หรือหลักทรัพย์ของบุคคลหรือสถาบัน ซึ่งให้ผลตอบแทนเป็นสัดส่วนกับความเสี่ยงตลอดเวลาอันยาวนานประมาณ 10 ปี แต่อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 3 ปี

รวี ลังกานี, (2550) กล่าวว่า การลงทุน คือ การนำเงินที่เหลือ จากการใช้จ่ายหรือที่เกินจากความต้องการปกติไปใช้เพื่อก่อให้เกิดผลตอบแทนในอนาคตที่คาดว่าจะได้ รับมากขึ้น หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งได้ว่า “การลงทุน” หมายถึง การนำเงินจำนวนหนึ่งไปใช้เพื่อก่อให้เกิด กระแสเงินสดรับในอนาคตโดยกระแสเงินรับในอนาคตนั้นจะชดเชยต่อการนำเงินไปลงทุนให้แก่ผู้กั้นเงิน ในช่วง

ระยะเวลาหนึ่ง สิ่งสำคัญ คือ กระแสเงินสดรับนี้จะต้องสามารถชดเชยอัตราเงินเฟ้อและชดเชย ความไม่แน่นอนที่จะเกิดแก่กระแสเงินสดรับในอนาคต

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน (2560) กล่าวว่า การลงทุน ในความหมายแบบกว้าง หมายถึง การจ่ายเงินเพื่อซื้อสินทรัพย์ เช่น สินทรัพย์ทางการเงิน โดยหวังว่าสินทรัพย์นั้นจะมีมูลค่าสูงขึ้น และหรือเพื่อผูกพันได้มาซึ่งกระแสรายได้จากการถือครองสินทรัพย์นั้น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2542) กล่าวว่า การตัดสินใจ (Decision Making) เป็นการกำหนดปัญหา และ โอกาสการเสนอทางเลือก การตัดสินใจและการปฏิบัติตามผลลัพธ์นั้น หรือหมายถึง กระบวนการสร้าง การประเมินทางเลือก และการตัดสินใจเลือกจากทางเลือกเหล่านั้น ฉะนั้น การตัดสินใจ หมายถึง การเลือก ระหว่างทางเลือกซึ่งคาดหวังว่าจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงพอใจจากปัญหาใดปัญหาหนึ่ง

ดิทยานนท์ (2542) กล่าวว่า การตัดสินใจ ก็คือ การเลือกระหว่างทางเลือกที่เป็นไปได้ทั้งหลาย เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

สุเมธ เดียววิเศษ (2525) กล่าวว่า การตัดสินใจ เป็นการเลือกทางปฏิบัติ ซึ่งมีอยู่หลาย ทาง เพื่อไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

ประชุม รอดประเสริฐ (2533) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการในการสร้าง ทางเลือกการดำเนินงานไว้หลายๆ ทาง แล้วพิจารณาตรวจสอบประเมินทางเลือกเหล่านั้นเพื่อเลือก ทางที่ดีที่สุดเพื่อไปดำเนินงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษางานวิจัยนี้ โดยมาจากแหล่งข้อมูล 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ สุ่มกลุ่มตัวอย่างนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

2. ข้อมูลทุติยภูมิ ผู้ศึกษาได้ค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากเว็บไซต์เพื่อให้ได้ ข้อมูลที่ต้องการ

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้สำหรับงานวิจัยนี้สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statics) ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ในแบบสอบถามส่วนที่ 1 ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านผลตอบแทน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการเมือง ในแบบสอบถามส่วนที่ 2 โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ พฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน ในแบบสอบถามส่วนที่ 3 โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statics) ในการวิเคราะห์สมมติฐาน ดังนี้

2.1 เพศ ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีพฤติกรรมการลงทุนที่แตกต่างกัน โดยใช้สถิติ T-test เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม ว่าค่าเฉลี่ยของแต่ละปัจจัยแตกต่างกันหรือไม่

2.2 อายุ ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีพฤติกรรมการลงทุนที่แตกต่างกัน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม

2.3 สถานภาพ ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีพฤติกรรมการลงทุนที่แตกต่างกัน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม

2.4 การศึกษา ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีพฤติกรรมการลงทุนที่แตกต่างกัน โดยใช้

สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม

2.5 อาชีพ ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีพฤติกรรมการลงทุนที่แตกต่างกัน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม

2.6 รายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีพฤติกรรมการลงทุนที่แตกต่างกัน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม

2.7 ปัจจัยภายใน ด้านความมั่งคั่ง ได้แก่ การเพิ่มความมั่งคั่งและการวางแผนเกษียณ ด้านความเสี่ยง ได้แก่ การเก็งกำไร การเจ็บป่วยและภัยพิบัติ ใช้สถิติสัมประสิทธิ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยปัจจัยภายใน ด้านความมั่งคั่งและด้านความเสี่ยงกับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน และใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ในการวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร

2.8 ปัจจัยภายนอก ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ภาวะเงินฝืด ภาวะเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยธนาคาร อัตราแลกเปลี่ยนผันผวน การเพิ่มขึ้นของอัตรากาฬ และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ได้แก่ เสถียรภาพของรัฐบาล นโยบายส่งเสริมการลงทุนของภาครัฐและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ใช้สถิติสัมประสิทธิ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอก ด้านเศรษฐกิจและด้านการเมืองกับพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน และใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ในการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย

พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน จำแนกตามเพศ พบว่า ด้านเพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 77.8 ด้านอายุ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 39 – 48 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.8 ด้านสถานภาพการสมรส ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 58.8 ด้านระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีการศึกษาใน

ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 76.3 ด้านอาชีพ ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงานเอกชน คิดเป็นร้อยละ 44.3 ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 25,001 – 35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.

พฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน

พฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน ด้านรูปแบบการลงทุนพบว่า ส่วนใหญ่เลือกรูปแบบการลงทุนประเภทฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ คิดเป็นร้อยละ 45.5 รองลงมาคือ การลงทุนประเภทตราสารหนี้ คิดเป็นร้อยละ 15.0 การลงทุนประเภทอสังหาริมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 11.0 การลงทุนในตลาดทองคำ คิดเป็นร้อยละ 10.8 การลงทุนประเภทตราสารทุน คิดเป็นร้อยละ 9.5 และการลงทุนประเภทกองทุนรวม คิดเป็นร้อยละ 9.5 ตามลำดับ

พฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน ด้านมูลค่าการลงทุน โดยในการลงทุนแต่ละครั้ง พบว่าส่วนใหญ่ลงทุนครั้งละ 600,001 – 800,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.3 รองลงมาคือ ลงทุนครั้งละ 400,001 – 600,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.8 ลงทุนครั้งละ 800,001 – 1,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.8 ลงทุนครั้งละ 200,001 – 400,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.3 ลงทุนครั้งละมากกว่า 1,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.3 และลงทุนครั้งละต่ำกว่า 200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

พฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน ด้านความถี่การลงทุน พบว่าส่วนใหญ่ลงทุนปีละ 2 ครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.3 รองลงมาลงทุนปีละ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.0 ลงทุนปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.5 ลงทุนปีละ 5 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 16.0 และลงทุนปีละ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.3 ตามลำดับ

พฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน ด้านระยะเวลาการลงทุน พบว่าส่วนใหญ่จะลงทุนครั้งต่อไปในระยะเวลา 1 - 3 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.0 รองลงมาคือ จะลงทุนครั้งต่อไปในระยะเวลา 4 - 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.8 จะลงทุนครั้งต่อไปในระยะเวลา 7 - 9 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.0 และจะลงทุนครั้งต่อไปใน 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 3.3 ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน

ปัจจัยภายใน ด้านความมั่งคั่งโดยรวมมีความสำคัญในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.73 โดยนักลงทุนให้ความสำคัญต่อการเพิ่มความมั่งคั่ง มีความสำคัญในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.78 รองลงมาคือ การวางแผนการเกษียณมีความสำคัญในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.68

ปัจจัยภายใน ด้านความเสี่ยงโดยภาพรวมมีความสำคัญในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.92 โดยนัก

ลงทุนให้ความสำคัญมากที่สุดในเรื่องของการเก็งกำไร มีความสำคัญในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.90 รองลงมาคือ การเจ็บป่วย มีความสำคัญในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.55 และภัยพิบัติ มีความสำคัญในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.30 ตามลำดับ

ปัจจัยภายนอก ด้านเศรษฐกิจโดยภาพรวมมีความสำคัญในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.05 โดยนักลงทุนให้ความสำคัญมากที่สุดในเรื่องของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ มีความสำคัญในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.91 รองลงมาคือ อัตราดอกเบี้ยธนาคาร มีความสำคัญในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.32 อัตราแลกเปลี่ยนผันผวน มีความสำคัญในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.97 การเพิ่มขึ้นของอัตราภาษี มีความสำคัญในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.93 ภาวะเงินเฟ้อ มีความสำคัญในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.71 และภาวะเงินฝืด มีความสำคัญในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.45 ตามลำดับ

ปัจจัยภายนอก ด้านการเมืองโดยภาพรวมมีความสำคัญในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.38 โดยนักลงทุนให้ความสำคัญที่สุดในเรื่องของ ความสงบเรียบร้อย มีความสำคัญในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.71 รองลงมาคือ เสถียรภาพของรัฐบาล มีความสำคัญในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.40 และนโยบายส่งเสริมการลงทุน

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน ด้านรูปแบบการลงทุน ประเภทตราสารหนี้ ตราสารทุน อสังหาริมทรัพย์ ตลาดทองคำ ฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ และด้านมูลค่าการลงทุน ด้านความถี่การลงทุน ด้านระยะเวลาลงทุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปัจจัยภายใน ด้านความมั่งคั่ง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุน ด้านรูปแบบการลงทุน ประเภทตราสารหนี้ กองทุนรวม อสังหาริมทรัพย์ การลงทุนในตลาดทองคำ การฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ และด้านความถี่การลงทุน ด้านระยะเวลาลงทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปัจจัยภายใน ด้านความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุน ด้านรูปแบบการลงทุน ประเภทตราสารหนี้ ตราสารทุน การฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ และด้านความถี่การลงทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปัจจัยภายนอก ด้านเศรษฐกิจ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุน ด้านรูปแบบการลงทุน

ประเภทตราสารหนี้ ตราสารทุน กองทุนรวม อสังหาริมทรัพย์ การลงทุนในตลาดทองคำ การฝากเงิน กับธนาคารพาณิชย์ และด้านมูลค่าการลงทุน ด้านระยะเวลาลงทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปัจจัยภายนอก ด้านการเมือง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุน ด้านรูปแบบการลงทุน ประเภทตราสารหนี้ กองทุนรวม การลงทุนในตลาดทองคำ การฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ และด้านมูลค่าการลงทุน ด้านความถี่การลงทุน ด้านระยะเวลาลงทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในเขต กรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน ด้านรูปแบบการลงทุน มูลค่าการลงทุน ความถี่การลงทุน และระยะเวลาลงทุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากจุดมุ่งหมายของผู้ลงทุนนั้นมีปัจจัยที่แตกต่างกัน (เพชร ชุมทรัพย์, 2544) ผู้ลงทุนที่มีอายุน้อยหรือมีอายุระหว่าง 25 - 40 ปี มักจะมีความกล้าเสี่ยงและสนใจ ลงทุนในหลักทรัพย์ที่ก่อให้เกิดความเพิ่มพูนแก่เงินลงทุน แต่ผู้ลงทุนที่มีอายุระหว่าง 40 - 50 ปี อาจสนใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้รายได้ประจำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภาวะทางครอบครัว และผู้ลงทุนที่มีอายุมากกว่า 60 ปี ยิ่งพอใจในหลักทรัพย์ที่ให้รายได้แน่นอน ผู้ลงทุนที่มีครอบครัวแล้วต้องรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของครอบครัว ต้องให้การศึกษา แก่บุตร จึงทำให้เขาเกิดความจำเป็นจะต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่มั่นคงและให้รายได้ที่แน่นอน ส่วนคนโสดไม่มีภาระผูกพัน ย่อมลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงได้ ปัญหาเรื่องสุขภาพของผู้ลงทุนมีผลต่อการกำหนดนโยบายการลงทุนของผู้ลงทุน เพราะผู้ลงทุนที่มีสุขภาพไม่สมบูรณ์ย่อมต้องการรายได้ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมากกว่าหวังผลประโยชน์ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ผู้ลงทุนที่มีนิสัยตระหนี่ อาจไม่มีความจำเป็นต้องใช้รายได้ที่ได้รับจากการลงทุนในหลัก ทรัพย์ แต่อาจลงทุนในหลักทรัพย์ ของธุรกิจที่มีการขยายตัวในอนาคต ในทางตรงกันข้าม ผู้ลงทุนที่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ย่อมต้องการได้ รายได้ที่แน่นอนเพื่อสนับสนุนรายจ่ายที่เกิดขึ้น ผู้ลงทุนบางคนอาจต้องการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยง ผู้ลงทุนในลักษณะนี้ได้ตัดสินใจและเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นใน

อนาคต ความจำเป็นของผู้ลงทุนอาจแตกต่างกัน บางคนอาจมีความจำเป็นทางด้านการเงิน คนอาจมีความจำเป็นในแง่ของความรู้สึกและจิตใจ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ถ้าอะไรที่เก็บสะสม เพื่อใช้ในยามชรา เพื่อการศึกษา หรือเพื่อปรับฐานะการครองชีพของตนเองให้ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคลชัย จำรุง (2560) ที่ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนออมเงินแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ที่พบว่าจำนวนสมาชิกในครอบครัว อายุ ระดับการศึกษา มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินและจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

2. ปัจจัยภายใน ด้านความมั่งคั่ง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุน ด้านรูปแบบการลงทุน ประเภทตราสารหนี้ กองทุนรวม อสังหาริมทรัพย์ การลงทุนในตลาดทองคำ การฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ และความถี่การลงทุน ระยะเวลาลงทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยภายใน ด้านความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุน ด้านรูปแบบการลงทุน ประเภทตราสารหนี้ ตราสารทุน การฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ และความถี่การลงทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจาก การลงทุนเป็นการนำเงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายหรือที่เกินจากความต้องการปกติไปใช้เพื่อก่อให้เกิดผลตอบแทนในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับ รับมากขึ้น หรือการนำเงินจำนวนหนึ่งไปใช้เพื่อก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับในอนาคต โดยกระแสเงินสดรับในอนาคตนั้นจะชดเชยต่อการนำไปลงทุนให้แก่ผู้รับเงินในช่วงระยะเวลาหนึ่ง สามารถชดเชยอัตราเงินเฟ้อและชดเชยความไม่แน่นอนที่จะเกิดแก่กระแสเงินสดรับในอนาคต (เฉลิมขวัญ คุรุฑูญยงค์, 2557) โดยผู้ลงทุนส่วนมากลงทุนเพื่อหวังรายได้ หรือหวังผลกำไรซึ่งได้จากการขายหลักทรัพย์ หรือถือการได้ทั้งสองอย่าง มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ความปลอดภัยของเงินลงทุน เสถียรภาพของรายได้ และการเพิ่มพูนของเงินทุน ความคล่องตัว การกระจายความเสี่ยง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา สกุตรวย (2559) ที่ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมทองคำของนักลงทุนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ปัจจัยด้านความเสี่ยงประกอบด้วย สภาพคล่อง และความผันผวนของราคาทองคำมี อิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมทองคำของนักลงทุนในทุกเรื่องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งตะวัน แซ่พั้ว (2560) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการออมและการลงทุนของ Generation X ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มสถานภาพโสดและหย่าร้างมีความต้องการสูงกว่าสถานภาพสมรส เนื่องจากกลุ่มสถานภาพดังกล่าวได้คาดการณ์ไว้แล้วว่าอาจต้องอยู่ตัวคนเดียวหลังจากเข้าสู่วัยเกษียณ

ปัจจัยภายใน ด้านความมั่งคั่ง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุน ด้านรูปแบบการลงทุน ประเภทตราสารหนี้ กองทุนรวม อสังหาริมทรัพย์ การลงทุนในตลาดทองคำ การฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ และความถี่การลงทุน ระยะเวลาลงทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยภายใน ด้านความเสี่ยง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุน ด้านรูปแบบการลงทุน ประเภทตราสารหนี้ ตราสารทุน การฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ และความถี่การลงทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจาก การลงทุนเป็นการนำเงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายหรือที่เกินจากความต้องการปกติไปใช้เพื่อก่อให้เกิดผลตอบแทนในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับ รับมากขึ้น หรือการนำเงินจำนวนหนึ่งไปใช้เพื่อก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับในอนาคต โดยกระแสเงินสดรับในอนาคตนั้นจะชดเชยต่อการนำไปลงทุนให้แก่ผู้รับเงินในช่วงระยะเวลาหนึ่ง สามารถชดเชยอัตราเงินเฟ้อและชดเชยความไม่แน่นอนที่จะเกิดแก่กระแสเงินสดรับในอนาคต (เฉลิมขวัญ คุรุฑนุญยงค์, 2557) โดยผู้ลงทุนส่วนมากลงทุนเพื่อหวังรายได้ หรือหวังผลกำไรซึ่งได้จากการขายหลักทรัพย์ หรือถือการได้ทั้งสองอย่าง มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ความปลอดภัยของเงินลงทุน เสถียรภาพของรายได้ และการเพิ่มพูนของเงินทุน ความคล่องตัว การกระจายความเสี่ยง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา สกุตรวย (2559) ที่ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมทองคำของนักลงทุนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ปัจจัยด้านความเสี่ยงประกอบด้วย สภาพคล่อง และความผันผวนของราคาทองคำมี อิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมทองคำของนักลงทุนในทุกเรื่องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งตะวัน แซ่พั้ว (2560) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการออมและการลงทุนของ Generation X ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มสถานภาพโสดและหย่าร้างมีความต้องการสูงกว่าสถานภาพสมรส เนื่องจากกลุ่มสถานภาพดังกล่าวได้คาดการณ์ไว้แล้วว่าอาจต้องอยู่ตัวคนเดียวหลังจากเข้าสู่วัยเกษียณ

ข้อเสนอแนะ

การนำผลการวิจัยไปใช้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพและรายได้สามารถนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลในการตอบสนองความต้องการของนักลงทุนและการนำเสนอรูปแบบการลงทุนให้กับนักลงทุน

2. ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน ดังนั้น การให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจนของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนจึงมีความจำเป็นและความสำคัญอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจเลือกลงทุนของนักลงทุน อีกทั้ง การวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองที่เป็นปัจจุบันสามารถช่วยในการทำนายแนวโน้มของเศรษฐกิจและผลกระทบของการลงทุนได้ ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์โอกาสและจังหวะในการลงทุน รวมถึง การบริหารความเสี่ยงจากการลงทุนให้อยู่ในกรอบที่เหมาะสม

การทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษานักลงทุนในจังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศเพื่อศึกษาแนวโน้ม พฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน เนื่องจากปัจจุบันการลงทุนสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้นด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ซึ่งนักลงทุนไม่จำเป็นต้องพักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร
2. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนแต่ละรูปแบบเพื่อประโยชน์ในการวางแผนการตลาด
3. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกกับนักลงทุนถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา สกฤตราช. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมทองคำของนักลงทุนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร . วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิตติพร สุพรรณวิภากร. (2561). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว กองทุนที่มีเงินปันผลของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยา สุภาพ. (2514). การเมือง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- เฉลิมขวัญ คุรุบุญยงค์. (2557). หลักการลงทุน. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).

- นันทนา นันทวโรภาส. (2558). *สื่อสารการเมือง: ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้ (พิมพ์ครั้งที่ 6)*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แมสมีเดีย.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2533). *การบริการโครงการ*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เนติกุล.
- พีรพงศ์ ดาราไทย. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สายสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- เพชร ชุมทรัพย์. (2544). *หลักการลงทุน*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มงคลชัย จำรูญ. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนออมเงินแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*.
- รุ่งตะวัน แซ่ฟัว. (2560). *การศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมและการลงทุนของ Generation X ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
- รวี ลงกานี. (2550). *การลงทุน แนวคิดและทฤษฎี*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แมคกรอฮิล.
- วิกรม เกษมวุฒิ. (2548). *นักลงทุนผู้ชาญฉลาด (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพมหานคร : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน. (2562). *ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเงินและการลงทุน(พิมพ์ครั้งที่ 6)*. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พรินท์ ซิตี จำกัด.
- ศิริพร คำรงค์เจริญ. (2558). *การวิเคราะห์ปัจจัยและความพึงพอใจ การลงทุนในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- สถาบันพัฒนาบุคลากรธุรกิจหลักทรัพย์ (TSI) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2546). *หลักสูตรความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตลาดเงินและตลาดทุน*. กรุงเทพมหานคร : หจก.สุภูมิวิท มีเดีย.
- ลีปภาส พรสุขสว่าง. (2555). *เศรษฐศาสตร์ตลาดการเงิน*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุเมธ เดียววิเศษ. (2525). เอกสารประกอบการเรียนการสอน วิชาบริหาร 412 พฤติกรรมของผู้นำ
ทางการศึกษา. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เอกพลณัฐ ญัฐพัชรัตน์. (2560). การวิเคราะห์การเมือง:ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์.
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

